

DE CURACAO SCHE COURANT.

Deel XXII.

ZATURDAG den 26sten APRIL 1884.

Mededeeling.

Kort overzicht van de geschiedenis der wording en vorming van het Eiland Curacao.

(MET VERVOLG EN EIND VAN ONZE REIZEN.)

Veranderingen die de gedaante des eilands heeft ondergaan.

Het eiland geen twyfelachtig, dat land heeft vooreerst een vrijwel rond uitzicht gehad van het tegenwoordige, en dat groote waterloeden, die over het vaste land losbraken en een gedeelte van betrapte vermoedden, hooftzake de huidige vorm of gedaante gegeven hebben.

Naar alle waarschijnlijkheid was de tegenwoordige zeeboezem van Mexico oudtijds een groote, onafgebroken, de Noord en Zuid Amerika aan elkander verbond, en die door de inbrekende zee en de groote strooming des Oceaans van het Oosten naar het Westen, en waarvan de Antillen en Bahama's eilanden, welke thans de ingangen van den Golf van Mexico vormen, nog de onverblijfselen zijn. Het eiland Curacao, dat nu een klein eiland is, was toen een groot eiland, dat de zee heeft en schier doorgebroken is, schijnt de verlaging der Andes keten op deze plaats te bewijzen, welke hoogte, nu wel zuid als noordwaarts van die landengte, 1200 tot 2300 vademmen zijn, doch hier slechts 50 tot 150 vademmen bedraagt. De verwoesting der zeeënstroming bepaalde zich hier tot de hoogere gedeelten van het gebergte, doch vermoedt niet zyne grondvesten door te breken.

Volgens Von Humboldt heeft de Andes keten, die van het zuiden naar het noorden loopt, twee zijtakken, die oostelijk aflopen door Colombia heen en zich tot aan de Atlantische Zee uitstrekken. Er schijnt oudtijds een derde noordelijker gelegen zijtak der Andes bestaan te hebben, die evenwijdig aan de beide vorige was, doch die door de zee is verzwolgen en van welke Curacao en andere eilanden de kusten van Venezuela gelegene eilanden de grenzen zijn, die boven de zee zijn blijven uitsteken.

Curacao eertijds een langwerpig afgeplatte plateau der Andes, daaraan als een eiland zich boven het vlak der wateren verheffende, zal in den loop der eeuwen door inwerking van den Oceaen wel aanmerkelijk van gedaante veranderd zijn.

Onderzocht zal de noordzijde, zoo wel als de zuidzijde inhammen en bogten gehad hebben, die baaien vormden, thans zijn er bijna alleen baaien aan de zuidzijde, die der noordzijde zullen door den Noord ooster zeeënslag verformd of met zeevoortbrengelen ongevuld zijn geworden, terwijl die der zuidzijde, waar de zee doorby stroomt, overgebleven zijn.

Het is met Curacao in het klein als het

met Mexico in het groot is. Het land, straat heeft geene havens aan de oostzijde, daar de strooming der zeeënstroming of inhammen met zijk of zeeënstroming opgerold, terwijl zij aan de westzijde openstaande havens bezit.

De stroom die zeer sterk loopt aan de zuidzijde onzer landt moet ook veel toegebracht hebben aan de vorming der onze zuidkust en baaien thans hebben.

Opmerkelijk is het dat onze baaien bijna allen uit binnenlandsche oorzaken bestaan, die door een kanaal met de zee gemeenschap hebben.

Van onze zuid liggende baaien zijn door een kanaal met de zee verbonden:

1°. Het binnenwater van de Baai van Punta Cajon.

2°. De baai van St. Barbara en

3°. De baai van St. Anna.

Het binnenwater van Jan Thiel, dat van Labadera, de Picadara baai, St. Michael, St. Maria, het Rijk, St. Jan, baai en de baai van St. Nicolaas zijn door een kanaal met de zee verbonden, echter schijnt zij allen eens open geweest te zijn, doch later door aangroei van Coraal rijken en andere oorzaken van de zee gescheiden.

Van de noord baaien of binnenwateren hebben die van St. Joris en van de Wakau nog door een smal kanaal gemeenschap met de zee.

De vorming der binnenwateren zal op deze wijze zich voorgedragen hebben. De hekkens der zeeën waren oudtijds dalen of vallejen, die door bergen waren ingesloten, en door een dam van sandsteenen van de zee gescheiden waren.

Zoo zij gezien hebben in de zee menigmalen buiten hare gevers gerozen en heeft het vasteland overstromd. Na het terugvallen der wateren, bleven deze hekkens gevuld; de dam, die de drukking der watermassa niet meer weerstaan kon, brak door en het is het hekkens opgehoopte water ontlaste zich door een kanaal in zee.

Dat een doorbraak werkelijk deze kaminen heeft gevormd bewijst de gelijkvormigheid der gebergte opzichten aan weerszijden der kaminen, welke te volkomen zee, als wanneer het gebergte een enkel geheel had gevormd, en het kanaal door eene ontvoering van grond op deze plaats ontstaan ware.

Dit korte overzicht van de geschiedenis der wording en vorming van het eiland onzer inwoning, zal den lezer veel overlaten dat hem duister is. De vraag, welke gronden het eiland te gekregen, dat de aardkorst, uit eene waterige vloeistof en wel door trapgewijze nederzettingen ontstaan is, zal wel terstond bij hem opkomen. Wij moeten hierop antwoorden dat de beroemdste aardbeschrijvers als Cuvier, Von

Humboldt en andere, noemens deze waarheid eenparig van het eiland getuigen zijn, doch, een tijdenlang vonden om deze wetenschap nader te onderzoeken, en nu om het eiland met over het ophangende velen.

J. G. Serran. — Vijfde deel: Geschiedenis der oppervlakte van den aardbol. — Amsterdam, Gebr. J. J. van Dijk, 1833.

Amerikaansche Oudheden.

Het was in het jaar 1750 toen eenige Spanjaarden in het binnenland van Mexico de puinheelen van oude tempelen ontdekten, die zelfstandig in grootte zal hebben overtroffen. Deze stad moet echter gedurende vele eeuwen verlaten zijn geweest, daar de boomstammen, die op hare ruïnen groeiden, zelfde kenmerken van oudheid droegen als de stammen uit de Amerikaansche wouden.

In het jaar 1825 zond het Spaansche Gouvernement een commissie van geleerden af, die teekeningen van deze monumenten met hare hiëroglÿphen maakten, als mede een nauwkeurige beschrijving van dezelve opstelden. Deze teekeningen en teekeningen werden in het museum van Mexico gedeponeerd en stonden naar Spanje overgebracht te worden, toen de revolutie in Mexico uitbrak, die hare verzending verhinderde.

Deze archieven bleven in het museum liggen tot in 1828, toen de Heer Baradere dezelve van den opzieners verkreeg.

Van deze oorkonden zijn vele gemaakt. Sommige zijn reeds gelezen en hebben de aandacht bestudeerd en den Heer Baradere uitleggkundige noten toegezonden, die hierover in Frankrijk een werk zal in het licht geven.

Dit werk moet veel licht verspreiden over de Amerikaansche oudheden en uit de hiëroglÿphen en de tekeningen der overgeblevene oorkonden zal het blijken of de Amerikanen oorspronkelijk zijn van de Pheniciërs of andere bevolkingen van de oostzijde der oudheid of wel gemeenschap met hen gehad hebben. De tekeningen, die de oudheid kenners sedert vele jaren gemaakt hebben in de schriftleeken en de taal der oude Egyptenaren, doet ons hopen dat men die der Amerikanen gelijks uit de afgrond der tyden zal opdelven. Het is menschelijk vernuft met aanhoudende over vereenigt, waaraan het wazig wonderwerken.

A° 1834.

N° 5

PUBLICATIE

Houdende bepaling van den dag tot doeleantie over den dood van
het een percent patentregt.

WY Jonkheer Mr. ISAAC JOHANNES RAMMELMAN ELSEVIER, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Directeur over de kolonie Curaçao, Bonaire, Aruba, Bevelhebber over de Land en Zeemagt en de Gewapende Burgermagt op deze kolonie.

Aan de kolonie van Curaçao, Bonaire, Aruba, Bevelhebber over de Land en Zeemagt en de Gewapende Burgermagt op deze kolonie.

Nademaal de rekeningen wegens het 1 pct. patentregt sedert 1ste Januari tot ultimo Maart des Jaars, ingescreven en bezorgd zyn, zoo hebben wy overeenkomstig de deswege

staande verordeningen, goedgevonden en verstaan te bepalen en daarbij bevestigd te maken: dat de Raad van Politie op aanschiedende Dinsdag den 23sten dezer des voormiddags te elf ure in de vergadering op het Gouvernements huis binnens het fort zal vergaderen, om tot 'smiddags te twaalf ure zitting te houden, ter aankondiging en beslissing over de belangen der kolonie, die alreeds vermeenen mogten redenen van bezwaart tegen de op 1ste Januari ingescreven rekeningen te hebben.

Gegeven op Curaçao den 23 April 1834, het 21ste Jaar der Nederlandsche regeering.

RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

L. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Gouvernements Secretaris.

L. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Gouvernements Secretaris.

Gouvernements Secretaris
Curaçao den 25sten April 1834.

AMMELMAN den HoogEd. Geëffrenden Heer Directeur van de Kolonie, welke hijschekend gezag heeft, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 3 Mei als volgt is bepaald: het brood van 100 Centes moet 100 Centes wezen, en van andere prijzen naar evenredigheid; zullende het zoogenoemde laatste brood van den voormiddag 1ste Mei, als een publicatie van den 16den Maart 1834 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Geëffrenden Heer Directeur dezer kolonie, zal de onder geteekende Boekhouder Controleur, aan de voordeeligste inschryvers ten behoeve der Koloniale Kas verkoopen Wijn en Bedrags van min of meer 711,000 Ned. O. over den Heer Directeur van de Kolonie, en van anderen, aan de order van den Algemeenen Ontvanger afgeven.

De inschrijvingen zullen voor ronde sommen tot 100 fte, op aanstaanden Dinsdag den 23sten dezer tot des voormiddags te elf ure ten Kantore der Controle van Financien worden aangenomen.

J. PH. BONGERS.

Den 25 April 1834.

Ed. Geëffrenden Heer Directeur dezer kolonie, wordt hierby ter kennis verlaten en oener tegelyk gebragt, dat voortaan de brieven, welke zoo van de Nederlanden als van andere landen en plaatsen, het zy met Nederlandische of vreemde taal, en welke ook met andere talen, tot aanbeveling dienen en open zyn en die welke van Bonaire en Aruba komen, niet eerder aan de daarby behorende ambtenaren zullen worden uitgereikt, dan na verloop van een uur, na dat dezelve ter Post Directie zullen zyn ontvangen of aangebragt; alreeds aangekomen brieven zullen worden afgegeven den dag der dadelijke betaling van het daarop staande port.

De 1e. Commissie ter Gouvernements Secretaris, belast met de Post Directie,

H. KIKKERT.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende is zoo vrij door deze de invoe-
korten tyd deze kolonie te verlaten, verzeekt de ge-
nen die iets ten zynen lasten hebben, hunne rekeningen
voor den 16den Mei intezenden, en elk die van hem
niet intezenden, zal zynen schuld tegen den 20sten
Mei aanstaanden.

E. W. DE QUARTEL Seer

Den 25sten April 1834.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende is zoo vrij door deze de invoe-
korten tyd deze kolonie te verlaten, verzeekt de ge-
nen die iets ten zynen lasten hebben, hunne rekeningen
voor den 16den Mei intezenden, en elk die van hem
niet intezenden, zal zynen schuld tegen den 20sten
Mei aanstaanden.

Aangenomen zal het hem ook zyn zoo zyne lasten,
begint met de betaling van de koloniale ingangs-
scheidning van den wille van beschouwen.

N. ROJER.

Med. Off. van de Post Dir.

Curaçao den 25 April 1834.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekende in kwaliteit als speciaal Ge-
magtigde van den Heer JOSEPH GARRIES, zal op Dinsdag den 23sten dezer maand, voor het Pakhuis van de Heeren A. D. MEZA & ZONEN, in de Heere Straat, by Publieke Opveiling doen verkoopen:

De PLANTAGIE genaamd ST. MARIE of RIF, gelegen alhier in de West Divisie dezes bilands;

slachtede NEGENTIEN SLAVEN.

G. F. LENZ.

Den 25den April 1834.
De bovenstaande verkoop wordt uitgesteld tot Dinsdag den 23sten dezer.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekende in kwaliteit als speciaal Ge-
magtigde van den Heer ISAAC CAPHILES, zal op Dinsdag den 23sten dezer maand, voor het Pakhuis van de Heeren A. D. MEZA & ZONEN, in de Heere Straat, by Publieke Opveiling doen verkoopen:

ELF SLAVEN.

G. F. LENZ.

Den 25den April 1834.
De bovenstaande verkoop wordt uitgesteld tot Dinsdag den 23sten dezer.

BEVALLEN op verleden Maandag den 21sten dezer, van een Zoon, de Echters van

van de ter Gouvernements Secretary liggende onafge-
maalde brieven, aangekomen sedert de laatste 8 dagen.

Elia B Brandao
Sara Curial
Abigail Senior Lopez
Ephraim Carter
George Robinson
G M Sheppard
Saml. F Brandao
A Catharina Delannoy
Maria Teador Aldrian
Rogier J. Robert Pont
Girgore J. M. M. M.

Curaçao den 25sten April 1834.
De 1e. Commissie ter Gouvernements Secretary, belast met de Post Directie.

H. KIKKERT.

CUTAVAS.

19. golt Dorothea, Hart, Bonaire
bark Dolores, Fernandez, Coro
21. golt Juanita, Perfero, Cumarebo
— Anna, De Harthy, St. Thomas
— Leah Elizabeth, Dewindt, Jacques
— Dorothea, De Lange, Aruba
22. bark General Bonas, Camero, Coro
24. golt Maria, De Harthy, St. Thomas
— Maria, De Harthy, St. Thomas
25. golt Ocasandad, Aruba, Ocasandad

19. bark Margarita, Brunow, Bonaire
Tahara Chanta, Colard, Coro
22. golt Gran Maria, Jones, Bonaire
bark Dolores, Fernandez, Coro
— Anna, De Harthy, St. Thomas
— Rosaria, Aruba, Aruba
— Dorothea, De Lange, Aruba
23. bark Margarita, Brunow, Bonaire
— Moncerata, Tys, Coro
— Dorothea, De Lange, Aruba
— Rosa, De Harthy, St. Thomas

SCHYNGENALTEN DER MAAN.

Op Dinsdag den 2 ten 9 U. 10 M. v. v. v.
E. K. Woensdag den 16 ten 7 U. 46 M. v. v. v.
V. M. Woensdag den 23 ten 10 U. 4 M. v. v. v.
Op Dinsdag den 23 ten 10 U. 4 M. v. v. v.

WY hebben voor de Falmouth Packet van den 15 en 23 Februarij, met berigten uit Londen tot den 19 dezer maand gelezen, welke berichten veel veel nieuws.

Onder het rubric HOLLAND vinden wy in de Falmouth Packet van den 15 dezer, dat Rusland zich sterk geneigd heeft getoond om de vereffening der geschillen tussen Holland en België te bevorderen, dewyl de voortdurend derzelven zeer nadeelig is geweest en nu nog voor de belangen der handelstaats van Holland en Rusland.

In de Falmouth Packet van den 23 lezen wy dat de Baron van Wessenberg, de Oostenryksche gezant, by de conferentie te Londen teruggekeerd is; en zoo men zegt ten gevolge der weigering van Lord Palmerston om de berandsagingen van die conferentie weder te openen. De Belgen, zegt men, schynen zeer veel behagen te hebben in de tegenwoordige toestand van zaken.

De weene waarheid; want zoo lang als die toestand duurt, behoeven zy niets te betalen, het ongelukkige moederland moet al de last draagen.

Ten opzichte der staatsaangelegenheden van Spanje wordt weinig vermeld. De oorlog welke er gevoerd wordt is een guerrillas oorlog. De Carlisten worden dikwijls vernietigd en overvallen.

De Koningin heeft formeelk aan Don Miguel doen te kennen geven, dat het langer huisvesten van Don Carlos in eenig ge-
bied van Portugal, met Don Miguel eenig regtsgebied heeft, onaanvaardbaar zal worden als eene oorlogs verklaring.

Het is opmerkelijk dat de gouvernemen-
ten, welke geene sterke magt kunnen uit-
oefenen, kinderachtige vermeen gebruiken. Als nog heeft het regentschap van Spanje dat van Portugal niet erkend, hetzelfde erkent Don Miguel als Koning van Portugal. Don Miguel en Don Carlos zyn beide voortvlugtig, het is dus kinderachtig eene lotjele oorlogs verklaring tegen den eer-
sten te doen om den andere te vervolgen.

De laatste berichten uit Lissabon zyn tot den 9 Februarij en uit Oporto tot den 12. Er waren 350 man opgevoerd uit Engeland aangekomen en men dacht dat met deze versterking Santarem aangevallen zoude worden. Er heerschte ontevredenheid onder de troepen van de Koningin; de Heer van Ferreira had het over over de troepen aangevallen en was naar Lissabon vertrokken. De reden hiervan was onbekend. De troepen van Don Miguel hadden geen zin de Oorlog te hervatten.

De koninklijke troepen van Algiers hebben de stad van Algiers in bezit houden van de koninklijke. Er zullen nu 500 man ge-
zigt worden om Algiers te bezetten. Al-
giers, Bona, Oran en Bougie zullen ge-
hoorven Mostaganem en Arzew zullen ver-
laten worden. De Franse troepen zullen
van den voormaligen stad over-
nemen. Er wordt geen gewag gemaakt
van Constantine, doch zeer waarschijnlijk
zal zy ten laatste in bezit genomen wor-
den; want zonder haar is Algiers niet veel
moete te behouden.

REKENAUNDIGE RAADSEL.

Eene der deugden, welke den jongeling het meest versieren, wordt door een woord van vier letteren uitgedrukt; wanneer, by de letteren van het alphabet dus opschryft: a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y en z, en dezelve met 1, 2, 3 enz. nummeren, zullen de getallen, welke by de letteren van het bedoelde woord komen, dus bepaald worden.

De eerste letter heeft een getal, hetwelk de negende term is van eene arithmetische progressie, waarvan de eerste term 4 en de gemeene rede 2 is.

De tweede letter wordt door een getal aangewezen, hetwelk de dagen uitdrukt, die 8 werkdagen noodig hebben, tot een week van 11 werkdagen in 8 dagen afmaken kunnen.

De derde heeft een getal, hetwelk het arithmetische midden evenredige tusschen 2 1-2 x 8 en 1 1-5 x 20 is.

De vierde eindelijk wordt aangewezen door een getal, dat met 4 vermenigvuldigd, van het komende 5 afgetrokken, en de rest door 4 gedeeld zynde 1-5 geeft van den 30ste term der progressie van de eerste letter.

Zoudt gij mij nu kunnen zeggen, welk woord ik bedoel?

M.

Mengelingen.

De Veldmaarschalk van het Portugesche Leger.

De heilige Antonius behoren te Lissabon, ofschoon Padua de naam heeft achter zynen naam te pryken, is de onbestredene schutspatroon van Portugal, en is hierin gelukkiger dan de heilige Jacob van Compostella, welke noemde het patroon van Spanje, voor de heilige maagd heeft moeten omdenken. De heilige Antonius heeft een bulle, gegeven in den jare 1760, tot schutsvrouw van de geheele Spaansche monarchie verheven werd, zonder echter op de overige regten van den heiligen Jacob te kort te doen. Niet genoeg, dat de heilige Antonius de eer heeft schutspatroon van Portugal te zyn, — hy is ook tot op den huidige dag deszelfs Veldmaarschalk. — De oorsaak tot zyne benoeming wordt op de volgende wyse verklaard. In het jaar 1706 waren de Portugezen verlegen in de keuze van eenen Generaal, Bevelhebber hunner troepen; dewyl zy, zelfs in hunne eigene staatspapieren verklaarden, dat Portugal zoodanige personen niet voortbragt. Daar zy nu onder hen geen geschikt persoon daartoe konden uitvinden, droeg een der staatsdienaren voor, eene hogere keuze doen, en gaf in bedenking om den heiligen Antonius tot Veldmaarschalk te verheffen. Men bracht hiertegen in dat volgens de Portugeschen wetten niemand tot Generaal konde bevoemd worden, zonder alle lagere rangen doorloopen te hebben. Deze hinderpaal moest dus op den weg worden geruimd. Dien ten gevolge trok men het beeld van den heiligen Antonius eenen soldaten-rok aan, — den anderen dag dien van eenen anderofficier, vervolgens een officiers montering, zoodat by in korten tyd tot Veldmaarschalk was opgeklimmen. Een zinnig waarmant werd hem geschenken, en zyne beeldtenis werd daarop alyd, onder een prachtig verheffde, het leger vooruitgedragen. Eindelijk kwam de dag, dat de nieuwe Generaal zyne talen ten als Veldheer zoude moeten leenen. — het leger trok op en volgde moedig den stormenden Generaal. Na eenige dagmar-

schen legende zy zich op twee mylen van Badajoz, naast de Hertog van Berwyck, welke den anderen oever de Gader had ingedrongen, hen met eenige kanonschoten begroette. Den volgende morgen meldden de reitposten des Hertog, dat de vyand zyne legerplaats had verlaten en bevond, dat hy zelf zyne verheffing over dien kant deed, dat het Portugesche leger in verduyning slachtende was. — Hingen hem de te onbegrypelyker voorkomende, dat door de vyand geen oormaken bestaanden. — Hy vreesde dus voortedrukke te gaan, mit welken naam hy achter meddra gebracht werd door het verhaal van eenige gemaakte krygsgevangen, hetwelk hierop nederkwam; dat de eerst afgeschotene kanons kogel den heiligen Antonius het hoofd had afgetlagen; en daar de Portugezen geen vertrouwen hadden in eenen Generaal, die by het eerste kanonschot het hoofd verloor, zoo was alles in verwarring gaan vlieten. Niettegenstaande dit ongeluk, bleef de heilige Antonius Generaal en genoot zyne ijkmaten aan dien rang verknocht. Zeifs heeft Don Miguel hem niet van zynen hooger rang willen ontslaan, daar hy zeife, tegevolge het aangenomen gebruik, in het jaar 1831 in eene beem van rood fluweel, deszelfs tractement, in zyne kapel, op het altaar heeft ondergelegd.

De Albedryf.

Het is geen lid van het Instituut, geen geleerde, geen letterkundige, dien wy bedoelen: het is, doodeenvoudig, een nyverman, die gewis een' hoogen rang zou bekleden onder de Saint Simonisten, waar ieder beloon wordt, naar het geen hy kan en doet. Dit was in een Brit, met name J. Smith: wy hebben hem toevallig leeren kennen uit eene dier talryke aankondiging, welke de eerste bladzijden der Engelsche nieuwspapieren vullen. Zie hier wat men, onlangs, in de Courant van Bedfordshire las:

James Smith, smidder, smid, vischkooper, schoolmeester, nachtwacht, kiezentrekker by geval, schoenmaker, pedel, omroeper, voetbode, malknecht, orgetrapper, stadswisbode, brievenbesteller, buurlakkei, aanplakker, kantoerbediende by de brandwaarborgmaatschappij, straatreger, deelhebber in eene pottebakkerij van Stafford, kassierskintur by den dansmeester in het hotel van den Sheriff, klekluisier, tolgaarder, reindhager van bevestigingen, enz, enz, enz, enz, enz, bevestigde inwoners van Stoke zynen dank voor hun zeer verpligend gastbetoon en neemt de vryheid, zich op nieuw aan te bevelen, onder belofte eener prompte en civiele bediening, in al wat zyn vak betreft. N. B. Heeft ook helmen te koop." Uit dit laatste bericht zou men moeten opmaken, dat de Engelschen nog, in onze dagen, hetzelfde beschermend vermogen toekennen aan dat hoofdvlies, waarmede sommige kinderen ter wereld komen. Die bygelovigheid danteekent reeds vanouden tyd. PAUL JOYE zegt ergens, dat niemand zoo gelukkig was als FERDINAND DUVAL, omdat hy met een' helm was geboren.

Eene Meid Moeder eener Koningin.

Getuende de onlusten, onder de regering van Karel den eersten van Engeland, kwam een boerenmeisje te Londen, om eene dienst te zoeken: zy kon er langen tyd geene vinden, en begaf zich eindelijk naar een' broodwerf, waar men haar onder de beoogzaamde lof wettens (vrouwen, die het bier in lobbes wégdragen) opnam. De eigenaar der broodwerf bemerkte wel, dat de schoonheid van het meisje, en dat

haar aan dit werk, en huwde haar later. — Nog zeer jong stierf hy, en liet haar een groot vermoegen na. Daar zy de broodwerf wilde verkoopen, zou ried men haar, zich by den heer Hude, een' zeer bekwaamen advocaat, te verwoogen, om de nalatenschap van haren man in orde te brengen. Zy deed sulkes de man der wet huwde de weduwe van den broodwer, en werd later tot graf van Clarendon verheven. De docht uit dit huwelyk werd de gemalin van Johannes den tweede en moeder van Maria en Anna, de koninginnen van Engeland.

Koninklyke openhartigheid.

Karel II, Koning van Engeland, vroeg eens aan zynen Hofkapellaan, waarom hy voor hem zynen preken altoos las, terzyl hy ook voor de gemeente oft het volk sprak. — Voor welken reden, antwoordde de kapellaan, dat het op myn geheugen alleen niet laten aankomen. Doch, zoo het my geoorloofd is U. M. ook eene vraag te doen, wat mag ook de reden zyn, dat U. M. by de opening van het Parlement, de gebruikelijke aanspraak alst voortschiet tegenwoordigheid van personen van hoogen rang behoeft U. M. niet verlegen te maken. — Uw vrymoedige vraag, hernam de Koning, zal ik even vrymoedig beantwoorden: ik lees myn aanspraak voor, omdat ik dan bestendig de gezen op het papier kan houden: want ik heb van het Huis der Gemeenten reeds zulke groote sommen gevraagd, en het heeft my die reeds zoo dikwyl toegewilligd, dat wy elkander van schamte niet meer durven aanzien.

Het gelyk misdoot.

Sir Gore Ouseley verzocht hy zyn afscheidsgehoor by den Schach van Perzie, hem de gunst te willen bewyzen, om even te zeggen, dat vele kinderen by hem geboren werden, en dat hy ook vele kinderen daarnaar vragen zou, te kunnen mededeelen. "Ik heb," zeide de Schach, "154 zonen". "Mag ik uwe Majesteit nog eens vragen" zeide de gezant: "Hoe vele kinderen?" Naar het oostersch gebruik drufde hy zich van het woord meiges niet bedienen; en bovendien was deze tweede vraag, naar de toenmalige omstandigheden, reeds eene beleediging. De Schach, die Sir Gore zeer gunstig was, nam het niet kwalijk. "Ha! ik versta u" zeide hy lagchend, en riep zynen oversten der beaandenen. "Musa! zende hy, hoe vele dochters heb ik?" "Koning der Koningen!" antwoordde Musa, terzyl hy zich op het aangelyk nederwerpt; "154 meisjes en zettig."

De vruchtbare Echt.

By het beschryven der Baerkerk te Utrecht by I. DE LONG, D. V. bl. 88, komt het volgende opmerkelyk bericht voor: "Opmerkelyk is het, dat in den jare 1536 binnen de Baerkerk by de Heilige Marijke geboren werd een' kind, dat by zyne Huisvrouw MARIA SALK verwekt vier of twintig kinderen, damentlyk twaalf Soons en acht Dochteren. Hy heeft alle deze kinderen ook getuigt, en aan ieder een deftig trouw met een jaarlyche Rente van driehonderd Guldens, ten huwelyk medegegeven. Hy heeft ook vyf kinderen, Soons en dochteren, en twaalf kinderen by een' gelyke van 154 zielen aan tafel geheeten; en zyne Huisvrouw is kort na hem overleden in den jare 1540, gestorven. — Men kan het volgende lezen in het werk, getiteld A. M. van de Faada. Eerste pag. 166, 164.

LEOPOLD, bygenaamd *Koning der Belgen*, heeft veel boven andere Vorsten vooruit. Behalve dat hy Duitscher is van wege zyne geboorte en opvoeding, Engelschman van wege zyn eerste huwelyk, waarby hy het burgerregt in Engeland heeft verkregen, Franschman, van wege zyn tweede huwelyk, en afhankelijkheit als fransche prefest, en Belg, van wege zynen tegenwoordigen eerepost,—kan hy nog roem dragen: 1. de eerste hardstaver van zyn rijk te zyn, getuige de weg van Leuven naar Mechelen; 2. de grootste of hoogste spion van Europa te wesen, daar hy uit den hoogsten toren van Antwerpen, de groote natie tot spion diende; 3. over een geheel vrije natie te regeren met franschen minister, fransche bevelhebbers, fransche soldaten. Doch behalve dit alles, wanzepandere vorsten niet kunnen hebben, zegt de *Emancipation* van den 24. October: "Het is opmerkelyk, dat de Koning der Belgen de eenigste Souverein van Europa is, die zynen naam heeft doen schrijven op de monarchie-lijsten ten gunste der poolse uitgewekenen."

Na zou men oppervlakkig denken, dat die poolse uitgewekenen door deze koninklyke mildadigheid, waar in Leopold boven alle andere vorsten uitsteekt, het zeer goed in België moesten hebben? Het tegendeel is waar: de onderscheidene berigten hebben doen zien, dat zy naauwelyks te eten hebben, en dat prof. Lalwel nog kortlyng den nacht op stroo heeft moeten doormengen.

In 950 woonde te Brussel zeker Huyg of Hugues, heer van den Kantersteen, na wien nog in onze dagen eene herberg in Brussel den naam voort. Deze, een groote drinker zynde, (namelyk van bier; de wien drinkers zyn eerst in latere eeuwen in de mode gekomen) wien naderhand de lambiek is uitgevonden, had eene premie beloofd aan die zyner stadgenooten, die het bier zou verbeteren. Dene belofte bestond in de verhoging van de belasting. Meester Gery Kaps, herbergier, (*maitre de l'estaminet de la Haute-Pinte*) was, zoo men beweert, de eigenlyke uitvinder van het benoemde faro-bier. Doch Jan Munters, die eene herberg hield in de Kantersteen-straat, alwaar de *Brabandische flesch* uithing, beweerde die biersoort te hebben uitgevonden. Hierover ontstond een groot bier-verschil. Sir Hugues deed de partijen voor zich komen en onderzocht de zaak; de vergelyking van de beide bieren duurde drie dagen; verscheidene kannen (broen) werden er in dien tyd geleegd. De beide herbergiers ontvingen lof; doch Hugues kon niet beslissen; beide bieren bevielen hem nimmer; hy betaigde, dat beide uitvinders hun best gedaan hadden, en meer dan zyn best, meende hy, kon men ook niet doen. Intusschen scheen de beroemde biardrinker hoog zuinig te zyn, daar hy slechts aan éenen den prys of de premie wilde geven. Hy verklaarde, dat hy aan het oordeel van God zou overlaten, wie het eerst het faro-bier uitgevonden en dus den prys verdiend had. Het oordeel werd toekomende door het lot of door het gerocht bepaald. In het rechtten hadden de partijen maar een zin, waarom men tot eene andere toevalligelyke regthant, afkomstig van de Brabandische overgange twee riken werden arbiters van het proces. De beide partijen lagen op een plank twee meerkanten, gemengd met af, eijeren en eide wijn; zy brachten dezelve op den kant van het meer van Luttre, waarna er twee riken werden by geplaatst, die een der koeken opalen en in den

anderen slechts beten (*éperillaient*). De partij, wier koek niet verslonden was, won het proces.

Saint-Foix zegt, dat dese regtspraak (*ordalie*) een zinnebeeld was waardoer de Ouden hebben voorspeld de wyse, waarop men eens in Belgiëragt zou doen. "De raven—zegt hy—zyn roofvogels; hunne vederen zyn zwart en de partij die winst, is even zoo goed geruïneerd, als die het winst."

Wat daarvan zy, Jan Munters, die alom was, had Euterbeeksch wijn in zyn koek gedaan, dien de raven niet beminnen waarom zy dan ook den koek van Gery Kaps verslonden. Munters won het proces, eerving de beloning en had afstrek van zyn faro-bier, hetwelk veel gedrooken werd tot de komst van Jan den Bersten, hertog van Brabant, die de pieterman de voortkeur gaf. De herberg in de Kantersteen-straat heeft van dien tyd af het uithangbord van den Raaf gevoerd.

Trappen van beschaving.

Eerste trap.—Jager-volk.

Tweede trap.—Herder-volk.

Derde trap.—Landbouwend-volk.

Ziedaar de drie voornaamste standpunten, op welke het menschelyk geslacht geplaatst is.

Wij willen nu eene eene vergelyking maken van de grond-reimte, welke de mensch noodig heeft op ieder standpunt.

Na eene zeer juiste berekening hebben de jager-voeken ten volen achthonderd morgen gronds noodig, waar een landbouwend volk slechts een halven morgen behoeft. Een half bebouwd morgen levert aan koorn op hetgene acht honderd morgen naauwelyks aan wild verschaffen.

Ja, om de zeer kleine, nog in een ander degenet voorstellen.

Eene vierkante myl gronds levert naauwelyks genoeg wild ter voeding van een jager gedurende een jaar, dat is, den menschen van den eersten trap van beschaving.

Eene vierkante myl gronds levert naauwelyks genoegzame weiden, voor honderd herders tot voeding benoodigd, dat is, voor menschen van den tweeden trap van beschaving.

Eene vierkante bebouwde myl gronds levert aan koorn een voorraad ter voeding van duizend landbouwers, dat is, voor menschen van den derden trap van beschaving.

Deze berekening, aluit niet, welke verstaan by benadering (*approximatie*), tot de eerstgemaakte aan, want de vierkante myl bestaat 5,576 morgen; zoo dat 800 morgen slechts 1-7 van een myl uitmaken.

Zullen wy nu een blik werpen op de oppervlakte des aardbols, om te zien, of de daadzaken met de berekeningen overeenkomen?

Groot Tartary, die onzaggeelyke landstreek, welke byna over geheel Azië uitgestrekt is, bevat slechts 9 inwoners op de vierkante myl.

Siberië telt 700,000 vierkante mylen en 5,000,000 inwoners, derhalve omtrent 7 op de vierkante myl.

Frankryk bestaat uit 28,000 vierkante mylen en heeft 30,000,000 inwoners.

Derhalve kan een land 893 inwoners op de vierkante myl meer hebben dan Siberië.

Wat en vermenigvuldigt!... heeft de Heer des Heelals gezegd; en in wezen van dit hoopste hevel klinkt eene geschokkelijke goddelastering ons in de ooren.

Oorlog! oorlog! schreept men; want de steeds aangegrijpende bevolking zal wel dra een overvloed van bewoners doen ont-

staan, welke minfgen zullen in eene onderlinge verdeling.—Ongegronde vrees! Stelt u gebast. Naauwkeurige berekeningen tonnen aan, dat de aardbol met het huidige gedeelte van menschen, welke op denzelfden onderhoud zouden kunnen vinden, nog niet bevolkt is. Inderdaad, volgens gemiddelde berekening worden 1000 inwoners op elke vierkante myl gevold; de aarde nu bestaat 5,000,000 vierkante mylen; hy gevolg zoude er 5,000,000,000 inwoners moeten zyn. Er zyn er nu slechts 927,000,000, son dat er dan nog 5,073,000,000 aan het getal, dat gevold zou kunnen worden, ontbreken. En merkt hierby wel op, dat in den thans bestaanden staat van beschaving, een groot gedeelte der aarde uit onbebouwde gronden bestaat, voor welke slechts handen vereischt worden, om eenen veldweg voort te brengen, al wat tot het bestaan van den mensch noodig is.

Reusachtige Kastanje-Boom op den berg Etna.

Deze boom is voorzeker een der oudste en grootste van de gehele wereld en bekend onder den naam van *Castagno de cento cavalli* (kastanjeboom der honderd paarden). Volgens eene plaatselyke overlevering stapte Koningin Jeanne van Aragon, zich van Spanje naar Napels begevende, op Sicilië aan wal, om den berg Etna te bezoeken. Door een snuwer overvallen, vond zy met honderd ridders, die haar volgden, een schuilplaats in de ontzaggeelyke holte van dezen boom. Hoe het ook met de waarheid dezer overlevering gelegen zy, dient dezelve toch altyd om eenig denkbeeld te geven van den buitengewone omtrek van dezen boom.

By den eersten aanblik zoude men vyf groote en twee kleinere stammen meenen te zien, welke de boom uitmaken en de takken alleen aan de buitenzyde dezer stammen zyn, ziet men gemakkelijk, dat dezelve te voren één geheel vormde, hetwelk gespleten en ten gevolge van zynen hoogen ouderdom in verscheidene stukken gebroken is. De dikste stam houdt 80 voet in den omtrek, en de gezamenlyke omvang der vyf stammen, by den voet gemeten, houdt 163 voet. De boom is dicht gebladerd en draagt eene groote menigte kleine kastanjes. Dezelfs holte is het kenmerk van zynen ouderdom, en de diameter van dien boom is zodanig, dat een weg, breed genoeg voor twee rytuigen, midden door denzelfden loopt. Men heeft daarin ook een huisje gebouwd voor de wachters, belast met het insamelen en bewaren der kastanjes.

De bewoners van deze landstreek bevestigen, dat deze kastanjeboom de oudste van alle boomen den aardbols is. Dezelfs ouderdom helet, dat men zyne jaren met behulp der chronieke cirkels, die de jaarlyksche omloop der groote planeten vormt, berekenen kan. Maar men mag geloven, dat hy reeds vele duizende jaren bestaan heeft. Adamson zag in Senegal een hoobah, dien hy op vijfduizend een honderd en vyftig jaren schatte, en de Candolle geloof, dat het beroemde tavadium van Chapultepec in Mexico, houdende 117 voet in den omtrek, nog veel ouder zyn kan.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van Mr. J. F. NEUMAN, in de Wallengat, Breede Straat, Huis No. 26. De prijs der zelden is f. 12. Jaars; te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.